

ศาสนาพราหมณ์ ในนครศรีธรรมราช

Brahmanisin in Nakhon Si Thammarat

ศาสนาพราหมณ์ซึ่งมีกำเนิดในชมพูทวีป (หรือประเทศอินเดีย) ได้เริ่มแพร่เข้ามาในภาคใต้ของประเทศไทยปัจจุบัน ตั้งแต่ราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐ เป็นอย่างน้อย โดยอาศัยพราหมณ์ (หรือฮินดู) ส่วนใหญ่เดินทางโดยเรือข้ามสมุทรอินเดียมาขึ้นฝั่งทางภาคใต้ตะวันตก แล้วเดินบกข้ามเขามาถึงนครศรีธรรมราช และส่วนหนึ่งข้ามช่องแคบมะละกาเข้าสู่อ่าวไทย มาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา และอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชปัจจุบัน

จากร่องรอยโบราณสถานที่พบ เชื่อได้ว่าพราหมณ์ รุ่นแรกที่เข้ามาน่าจะเป็น “ไศวนิกาย” ซึ่งนับถือพระศิวะ (พระอิศวร) เป็นเทพสูงสุด จากนั้นไม่นาน พราหมณ์ “ไวษณพนิกาย” ซึ่งนับถือพระวิษณุ (พระนารายณ์) เป็นเทพสูงสุด ก็เริ่มแพร่เข้ามา

Brahmanism has an origin in India and started to spread into the southern part Thailand since the 4th century A.D. through groups of Brahmans who traveled across the Indian Ocean to land on the west coast and walked across mountains to Nakhon Si thammarat. Other groups crossed the Melaka Straits to the Gulf of Thailand and settled down in present-day Sichon, Tha Sala, and Mueang Nakhon Si thammarat Districts.

Based on the evidence from ancifacts and monuments found, it is believed that the first group of Brahmans belonged to the Shaivaite sect who worshipped Shiva as the highest god. Not long after that, Brahmans of the Vaishnavite sect that wor-shipped Vishnu as the highest god began to spread into Thailand.

ชุมชนพราหมณ์ ในนครศรีธรรมราช

Hindu Community in Nakhon Si Thammarat

พิธีกรรมสำคัญของพราหมณ์ในนครศรีธรรมราชโบราณ คือ พิธีตรียัมปวายและตรีปวายเป็นพิธีรับพระศิวะ (หรือพระอิศวร) ในช่วงปีใหม่ (คือวันขึ้น ๗ ค่ำถึงแรมค่ำ เดือนอ้าย) ด้วยการโล้ชิงช้า ส่วนพิธีตรีปวายเป็นพิธีรับพระวิษณุ (หรือพระนารายณ์) ในช่วงปีใหม่ต่อจากพิธีรับพระศิวะ (คือวันแรมค่ำถึงวันแรมห้าค่ำเดือนอ้าย) ปัจจุบันพิธีโล้ชิงช้า (ในพิธีตรียัมปวาย) ได้ถูกยกเลิกไปเมื่อ พ.ศ.๒๔๖๘ (ที่ยังพอมืออยู่บ้างเป็นบางปี) ก็คือ พิธีแห่นางदान ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพิธีโล้ชิงช้า)

โดยเหตุที่พราหมณ์ (ฮินดู) เมื่อไปอยู่ที่ใด ก็นิยมสร้างเทวาลัยไว้ที่นั่น ดังนั้นเมื่อชุมชนพราหมณ์จึงมักมีเทวาลัยหรือ ศาสนสถานอยู่เสมอ ในบริเวณตัวเมืองนครศรีธรรมราชก็มีหลายที่ ดังเช่น หอพระนารายณ์ หอพระอิศวร โบสถ์พราหมณ์ และฐานพระสยาม เป็นต้น

เมื่อแรกตั้งเมือง พราหมณ์ ได้รับการยอมรับนับถือจากเจ้าผู้ครองนครศรีธรรมราช ในฐานะผู้รู้พระเวทและพิธีกรรม รวมทั้งภาษาสันสกฤตและอักษรปัลลวะที่ใช้ในการสื่อสาร พราหมณ์จึงอยู่ในฐานะ “นักวิชาการ” ที่สำคัญของเมือง ครั้นล่วงมาถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ พระพุทธศาสนาเถรวาท สายลังกาวงศ์ได้เผยแผ่เข้ามา ทำให้อิทธิพลของศาสนาพราหมณ์เริ่มลดลงโดยลำดับ จนปัจจุบันแทบไม่มีศาสนิกของพราหมณ์อยู่ในเมืองนี้แล้ว

As it is common that temples would be built wherever there are Hindu communities, in the old part of Nakhon Si Thammarat several religious monuments can still be found such as the Narai Shiva Shrine, The Hindu Temple and the Phra Sayom Base shrine.

When the city was first founded, Brahmins were well respected by the rulers as the people who knew the Vedas and how to perform rituals. They were also experts in the Sanskrit language and the Pallava scripts that were used in communication. Brahmins were therefore therefore treated as the important “academics” of the city. However, in the 12th century A.D. the Sinhalese school of Theravada Buddhism spread into the area causing the decrease in the influence of Brahma-nism. At present there are hardly any practicing Brehmans left in the city.

ศาสนสถานของพราหมณ์

Hindu Religious Monuments

หอพระนารายณ์ เป็นเทวสถานของพราหมณ์ลัทธิไวษณพิกาย ตั้งอยู่ริมถนนราชดำเนิน (บริเวณตลาดท่าม้า) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ภายในมีเทวรูปพระนารายณ์ หิน อายุพุทธศตวรรษที่ ๑๐ ซึ่งเป็นเทวรูปพระนารายณ์ที่เก่าแก่ที่สุดที่พบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเทวรูปพระนารายณ์ สำริด ศิลปะลพบุรีอายุพุทธศตวรรษที่ ๑๖ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช

Narai Shrine This is a shrine of the Vaishnavite sect located on Rajdamnern Road. Nai Mueang Sub-district, Mueang Nakhon Si Thammarat District. It houses a stone Vishnu image from the 4th century A.D. which is the oldest Vishnu image found in Southeast Asia, and a Lopburi style bronze Vishnu figure from the 10th century A.D. Both images are now kept at Nakhon Si Thammarat National Museum.

หอพระอิศวร เป็นเทวสถานของพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย ตั้งอยู่ริมถนนราชดำเนิน (ตรงข้ามหอพระนารายณ์) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ที่หน้าหอพระอิศวรมีหอชิงช้า แต่ชำรุดทรุดโทรม กรมศิลปากรจึงสร้างขึ้นใหม่ แต่ย่อให้ขนาดเล็กลง

ภายในมีศิวลึงค์หินทรายและหินปูน พระศิวนาฏราช สำริด และพระพิฆเนศวร สำริด ซึ่งมีอายุตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช

Shiva Shrine This is a shrine of the Shivaite sect located on Rajdamnern Road (opposite the Narai Shrine), Nai Mueang Sub-District, Mueang Nakhon Si Thammarat District. In front of the shrine is a Swing which has been rebuilt into a smaller size by the Department of Fine Arts.

It houses sandstone and limestone lingas, a bronze Shiva figure, and a bronze Ganesha from the 5th - 6th centuries A.D. These items are now kept at Nakhon Si Thammarat Museum.

ฐานพระสยาม เป็นเทวสถานของพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย ตั้งอยู่ริมถนนท่าชี (บริเวณตลาดท่าชี) ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อาคารเดิมชำรุดทรุดโทรม เหลือเพียงอิฐ ชาวบ้านจึงสร้างอาคารชั่วคราวไว้แทน ในอาคารนี้เป็นที่ประดิษฐานศิวลึงค์ขนาดใหญ่ที่แกะสลักติดกับโยนิโทรณะ(แท่นศิวลึงค์)

Phra Sayom Base Shrine This is a shrine of the Shivaite sect located on Tha chi Road, Nai Mueang Sub-district, Mueang Nakhon Si Thammarat District. The original building was in a

state of disrepair with only bricks remaining. So the local people constructed a temporary building housing a large linga sculpture attached to a yoni to form one linga base.

โบสถ์พราน เป็นเทวสถานอีกหลังหนึ่งซึ่งอยู่ติดกับหอพระอิศวร เดิมเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว แต่ได้รื้อลงไปเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๓ เนื่องจากชำรุดทรุดโทรมมาก

Hindu Temple This is another shrine next to the Shiva Shrine. It used to be a wooden building but was demolished in 1960 due to bad condition.

โบราณสถานเขาคา

Khao Kha Ancient Monument

โบราณสถานเขาคา ตั้งอยู่ในตำบลเสาเกา อำเภอสิชล เป็นศาสนสถานบนยอดเขาของศาสนาพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย สร้างขึ้นตามความเชื่อทางศาสนาที่ว่า พระผู้เป็นเจ้าสูงสุดนั้นสถิตอยู่บนภูเขา จึงได้จำลองจักรวาลโดยสมมติให้เขาคาเปรียบประดุจเขาพระสุเมรุอันเป็นที่สถิตของพระผู้เป็นเจ้า

นอกจากนี้ ยังพบโบราณสถาน โบราณวัตถุของศาสนาพราหมณ์อีกจำนวนมากในบริเวณที่ราบใกล้กับเขาคา นักโบราณคดีสันนิษฐานว่า บริเวณนี้น่าจะเป็นชุมชนพราหมณ์ในยุคแรก

Khao Kha Ancient Monument is located in Sao phao sub-district, Sichon District. It was a religious monument belonging to the Shivaite sect on top of a mountain. It was built in accordance with the Hindu belief that the highest God resides on a mountain. Hence, Khao Kha is the microcosm of Mount Sumeru which is the abode of the gods.

Many other Hindu religious monuments and artifacts have been found on the plains in Khao Kha vicinity. Archaeologists believe that this area was the first Hindu settlement.